

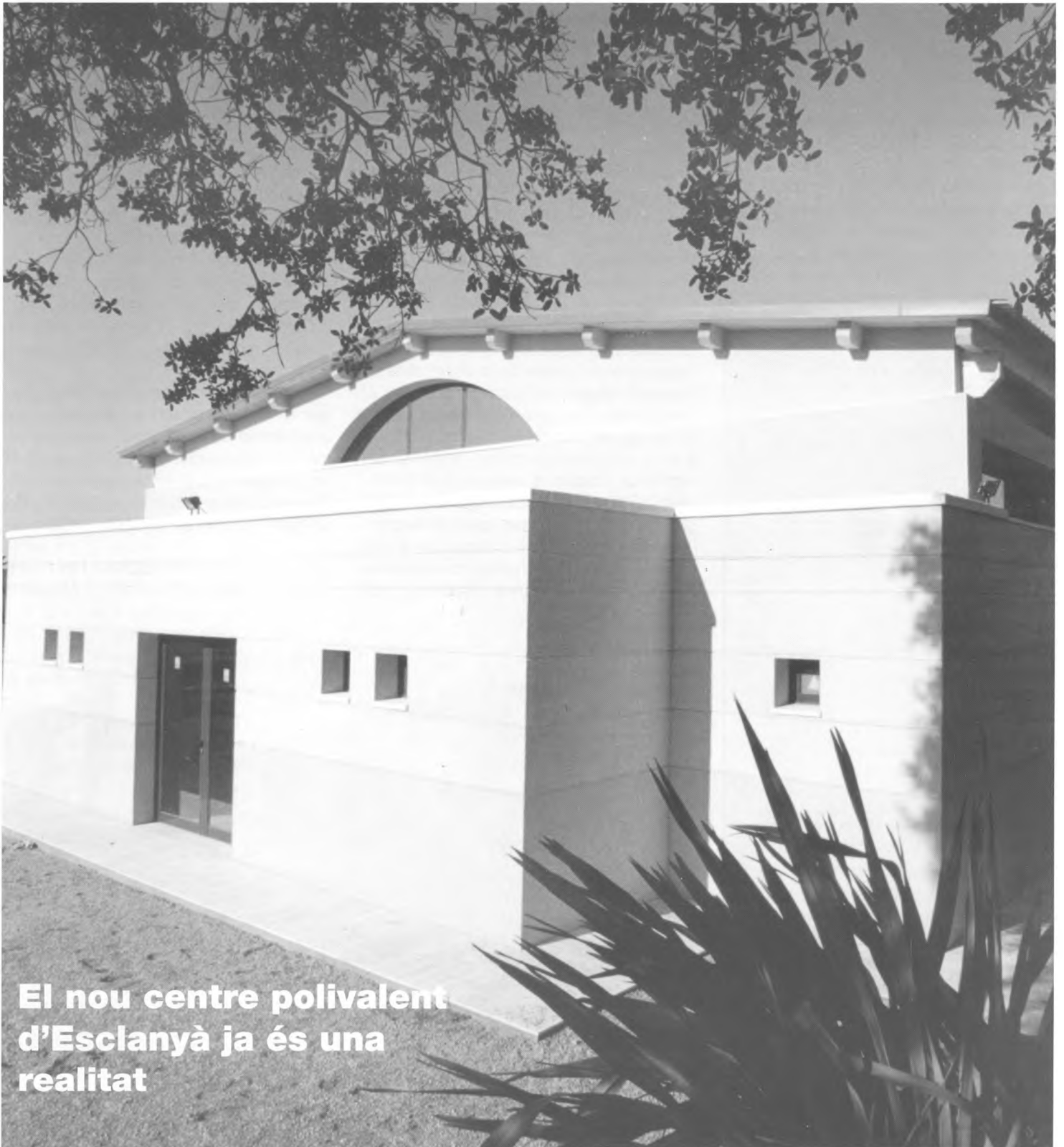
ES PEDRIS LLARG

Núm. 58
Desembre
2001

Revista Municipal d'Informació i Cultura

BEGUR/ESCLANYÀ

**El nou centre polivalent
d'Esclanyà ja és una
realitat**

Revista Municipal
d'Informació i Cultura

Núm. 58
Desembre 2001

Edició:

Ajuntament de Begur

Redacció:

Arxiu Històric Municipal
Bonaventura Carreras, 11
17255 Begur
Telèfon: 972 62 43 05
E-mail: llcosta@teleline.es
www.begur.org

Col·laboració:

Diputació de Girona

Serveis gràfics:

Imatge i Lletra, s.l.

Impressió:

Impremta Palé, SAL
Clavé, 35 - Palafrugell

Dipòsit legal:

Gi - 802 - 1987

Els conceptes i les opinions sostinguts en els articles signats que apareixen en **ES PEDRÍS LLARG** no representen necessàriament l'opinió d'aquesta revista.

Recordem que les pàgines d'**ES PEDRÍS LLARG** són obertes a tothom. Qualsevol persona que vulgui emetre llur opinió o col·laborar en la revista ha de lliurar els originals a la Redacció, fent-hi constar les seves dades personals i el seu telèfon, sense que això suposi cap compromís de publicació dels articles que no s'hagin sol·licitat expressament.

Alcaldia

Un període de la legislatura important

Quan hem passat de llarg l'equador d'aquesta legislatura és el moment de començar a fer balanç de com ha anat fins ara, i intentar donar l'impuls necessari per complir el programa de govern. Com a màxim responsable del Consistori estic content de com han anat les coses fins al moment, ja que si bé és cert que pel que fa a obres anem lleugerament endarrerits, crec que les diferents àrees de l'Ajuntament han funcionat correctament, alhora que s'han millorat els serveis que s'estan prestant.

Quant a les obres portades a terme fins ara, cal fer constar que hem executat la reforma del Casino Cultural, la remodelació del carrer Sant Pere, el nou Centre Polivalent d'Esclanyà, millores al Casal d'Avis, al carrer Clos i Pujol, la reforma de les dependències municipals amb la nova sala de plens, l'enllumenat i accés al Castell, el mirador de Fornells i Aigua Blava, s'ha millorat i legalitzat part de l'enllumenat del nucli de Begur, i s'han invertit més de 140 milions a asfaltar els vials de les urbanitzacions. És cert que encara queda molt per fer,

però estic convençut que d'aquí a l'1 de juny de 2003 ho aconseguirem. Ja estan en marxa les obres de la plaça Forgas, amb la construcció d'un aparcament subterrani; durant el mes de març s'iniciaran les obres del parc de l'Arbreda (el projecte ja està aprovat); el carrer Sant Antoni s'està executant, i el proper any es portaran a terme les obres de la vorera de l'entrada d'Esclanyà i les millores al camp de futbol, amb el cobriment de la tribuna i la col·locació de la gespa artificial. Centrem els nostres esforços a portar a terme aquestes millores i intentarem que les molèsties per als veïns siguin les mínimes.

S'apropen les festes de Nadal, festes en què es posen de manifest tota una barreja de sentiments, però que en tot cas espero que tots els begurencs les passem bé. A tothom, en nom del Consistori que presideixo, SALUT, FELICITAT i un PROSPER ANY 2002.

CARLES ARNAU I FERRER
L'Alcalde

Obres de la plaça Forgas.

Foto: A. Tapies.

Extracte d'acords

Comissió de Govern 28/08/01

- D'acord amb la legislació vigent des de 1995 sobre mesures de prevenció d'incendis forestals, s'encarrega a l'arquitecte tècnic municipal l'elaboració del Pla d'Autoprotecció de les urbanitzacions.

Ple 28/08/01

- S'aprova per unanimitat fixar com a festes locals per a l'any 2002 els diïlluns 1 de juliol i 16 de setembre.

- Previ informe favorable de la Comissió Especial de Comptes (22/05/01) s'aprova per unanimitat el compte general del Pressupost de 2000 amb un romanent de tresoreria positiu –superàvit– final de 10 milions.

- S'aprova per unanimitat el Projecte de Vorera a Esclanyà –entrada– amb un pressupost de 22.667.076 ptes. i una subvenció de la Generalitat de 6,5 milions.

- S'acorda per unanimitat informar favorablement els projectes tramesos des de la Diputació de Girona referent a la intersecció a l'entrada de Begur –Portal d'en Paloma (giratori)– i a l'ordenació de l'accés a la Urb. Casa de Camp d'Esclanyà.

Comissió de Govern 4/09/01

- S'autoritza a precari la instal·lació d'una marquesina a la plaça de la Vila, davant l'establiment Bar de Plaça (13,60 x 2,70 m).

Comissió de Govern 25/09/01

- S'aprova prorrogar per al curs 2001/2002 el contracte amb l'empresa Serunió, SA per a la prestació del servei de menjador escolar.

Comissió de Govern 2/10/01

- Atesa la necessitat de portar a terme treballs de neteja i condicionament de la zona cremada d'Aiguablava, es contracta l'empresa Recuforest, SL per a l'execució d'una primera fase, amb un pressupost de 4.500.000 ptes.

Comissió de Govern 9/10/01

- S'encarrega a l'arquitecte municipal la redacció del Projecte de Reforma del camp de futbol –implantació de gespa artificial–. L'obra comptarà amb una subvenció de la Generalitat de 12.300.000 ptes.

Comissió de Govern 16/10/01

- S'acorda la contractació de l'empresa construccions i obres Freitas, SL per a l'execució de les obres d'insonorització del Casal de la Gent Gran La Cooperativa (4.925.940 ptes.).

- Es contracta l'empresa Geomedi per a l'elaboració del Pla d'emergència de l'escola-llar d'infants Ses Falugues.

Comissió de Govern 23/10/01

- Atesa la necessitat de millorar les instal·lacions de l'emissor de Ràdio Begur, es contracta l'empresa Rosell Electrònica per al subministrament i col·locació d'uns nous equips (1.918.869 ptes.).

Comissió de Govern 30/10/01

- S'acorda la contractació de l'empresa Jardins Arnau, SL per a l'execució dels treballs d'enjardinament del nou accés a les Escoles Dr. Arruga.

Comissió de Govern 6/11/01

- S'adjudica la redacció del Projecte de Rehabilitació de l'antiga caserna de la Guardia Civil a l'arquitecta Susana Cobos Rodríguez.

Ple 6/11/01

- S'aproven per unanimitat els projectes d'ordenació del Parc de l'Arbreda (pressupost: 120.320.567 ptes.) i construcció d'un edifici de serveis a l'Arbreda (pressupost: 42.883.776 ptes.)

Properament s'hauran de valorar les possibilitats pressupostàries per poder dur a terme les dues actuacions conjuntament o bé si cal establir dues fases per a l'execució global de la remodelació de l'arbreda.

Seguretat

POLICIA LOCAL 972 62 42 00
972 62 34 78

MOSSOS D'ESQUADRA 088

INFORMACIÓ GENERAL 112
(Àmbit tot Catalunya)

ATENCIÓ AL PÚBLIC DE L'ALCALDIA I REGIDORIES

Alcaldia: **Carles Arnau**
Governació / Hisenda / Comerç
De diïlluns a divendres, matins de 9 a 2.

1r tinent d'alcalde: **Joan Catala**
Urbanisme / Obres i Serveis
Matins: De diïlluns a dijous, de 10 a 1
Dissabtes, de 11 a 1
Tardes: Dimarts, de 6 a 8
Dimecres, de 6 a 8 (Esclanyà)

2n tinent d'alcalde: **Francisco Vadillo**
Esports / Festes / Ràdio / Cinema
Dimarts tarda, de 6 a 8

3r tinent d'alcalde: **Neus Artiga**
Sanitat / Gent Gran / Activitats Casino
Diïlluns matí, d'11 a 1

Regidoria de Serveis Socials i Consell Municipal d'Esclanyà

Montserrat Corredor
Dimarts tarda, de 7 a 8
Dijous tarda, de 2/4 de 4 a 5 (Esclanyà)

Regidoria de Turisme, Cultura i Joventut
Gemma Amiel
Concertar prèviament hora al tel.: 972 62 45 20 (oficina de turisme)

Regidoria d'Ensenyament
Rosa Pérez
Dissabte matí, de 10 a 12 (Visites concertades)

Regidoria de Medi Ambient i Platges
Joan Garcia
Diïlluns matí, de 12 a 1

Regidoria d'Activitats d'Esclanyà
Maria D. Torrent
Dijous tarda, de 5 a 7 (Esclanyà)

Nota: Es recomana concertar l'hora de visita amb antelació.

Avis important

Les persones interessades en l'adquisició d'una plaça d'aparcament a la plaça Forgas poden presentar la corresponent sol·licitud a l'Ajuntament, d'acord amb el model normalitzat que poden recollir en el Registre d'Entrada de l'Ajuntament. Les places que s'ofereixen són 40. Per a la seva adjudicació es tindrà en compte criteris de veïnatge, de proximitat a la plaça, de disposició o no de garatge, del nombre de vehicles de la unitat familiar, etc.

Reversió de titularitat funerària

Vist que s'ha efectuat l'advertiment de caducitat de la propietat funerària del nínxol 6 (3 boques) del Cementiri d'Esclanyà; que ha transcorregut amb escreix el període d'exposició pública assenyalat en l'acord núm. 26 de Comissió de Govern de data 6-03-2001 (tauler d'anuncis municipal, BOP núm. 155 de data 19-03-2001, anunci a *El Punt* de data 22-03-2001); que ha transcorregut, per tant, el període concedit per fer efectives les taxes pendents de pagament en concepte de conservació i manteniment sense que els propietaris les hagin liquidat, i vist que ningú no n'ha reclamat la propietat, de conformitat amb l'ordenança reguladora del Servei (Articles 31 i següents del reglament del Cementiri Municipal), la Comissió de Govern, reunida el proppassat 13 de novembre, va acordar per unanimitat declarar la caducitat de la concessió sobre el nínxol 6 (3 boques) de Cementiri d'Esclanyà i la reversió de la titularitat de l'esmentat nínxol a favor de l'Ajuntament, així com procedir, si escau, al trasllat a l'ossera comuna de les despulles existents, amb separació de les despulles diferents i amb la corresponent anotació, moment en el qual es podrà concedir novament el dret sobre la propietat funerària.

Pressupostos exercici 2002

Despeses

Capítol	Descripció	Import
1	Despeses de Personal	1.763.230,00 €
2	Despeses en béns corrents i serveis	1.985.010,00 €
3	Despeses financeres	167.800,00 €
4	Transferències corrents	177.060,00 €
6	Inversions reals	1.740.000,00 €
7	Transferències de capital	0,00 €
8	Actius financers	0,00 €
9	Passius financers	302.800,00 €
Total		6.135.900,00 €

Ingressos

Capítol	Descripció	Import
1	Impostos directes	2.460.000,00 €
2	Impostos indirectes	90.000,00 €
3	Taxes i altres ingressos	1.929.400,00 €
4	Transferències corrents	616.000,00 €
5	Ingressos patrimonials	10.500,00 €
6	Alineació d'inversions reals	760.000,00 €
7	Transferències de capital	0,00 €
8	Actius financers	0,00 €
9	Passius financers	270.000,00 €
Total		6.135.900,00 €

El 25 de setembre passat es va aprovar el pressupost per a l'any 2002, que és un 35% més baix que l'actual, ja que la partida d'inversions es redueix de forma considerable. El pressupost garanteix el manteniment de serveis i les aportacions a les diferents entitats. La principal inver-

sió és la del parc de l'Arbreda, amb una partida per a l'any 2002 de 780.000 euros. A aquest pressupost s'hi ha d'afegir el superàvit de l'any 2001 per portar a terme les obres de millora al camp de futbol i la rotonda d'entrada a Begur amb l'ajuda de la Diputació Provincial i la Generalitat.

Registre civil

Naixements en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-07-2001 i el 30-09-2001

Data	Nounat/da	Fill de:	
07-07-2001	Alejandra CRIADO i NIETO	Juan Antonio Criado Acebes	Alejandra Nieto Cuenca
10-07-2001	Mohammed EL OUARIACHI	Hammadi El Ouariachi	Hikmat El Bazzi
13-07-2001	Sira MAS i GOU	David-Enrique Mas Rigal	Maria Dolores Gou Lozano
15-07-2001	Ingrid VIDAL i GUIMERA	Jordi Vidal Bernades	Sandra Luisa Guimerà Carbonell
20-07-2001	Raul MUÑOZ i CRUZ	Gregorio Muñoz Expósito	Rosa Maria Cruz González
12-09-2001	Guillem DE LA LUZ i AMIEL	Eduard de la Luz Pulido	Gemma Amiel Matller
17-09-2001	Álvaro JABALERA i ROMERO	Francisco Jabalera Parra	Estela Romero Gallardo
23-09-2001	Clàudia MARUNY i BLESA	Miguel Maruny Portillo	Ana Blesa Vilert

Defuncions i enterraments en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-07-2001 i el 30-09-2001

Nom	Data	Municipi de l'òbit
Ítalo PORRO	10-07-2001	BEGUR
Antonio BREA MARIN	11-07-2001	PALAMÓS
Emilia VÁZQUEZ RODRÍGUEZ	29-07-2001	BEGUR
Dolores GUTIÉRREZ MARÍN	04-08-2001	BEGUR
Alfonso SANCHEZ PALOMINO	16-08-2001	BEGUR
Benita JIMÉNEZ JIMÉNEZ	05-09-2001	ESCLANYÀ - BEGUR
Maria RIGAL MEROÑO	09-09-2001	BARCELONA

Casaments celebrats en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-07-2001 i el 30-09-2001

Nom del nuvi	Nom de la núvia	Data celebració casament
Josep SABALLS BALMAÑA (la Bisbal)	Olga SALA JUAN (la Bisbal)	01-08-2001
David DOLZ PÉREZ (Begur)	Susanna BARNILS GARCIA (Palafrugell)	09-09-2001
Jordi CARRERAS CARRERAS (Begur)	Ma. Nélida ECHEVARRIA DELGADO (Begur)	21-09-2001
Javier ROMERO SIERRA (Begur)	Marta FABRA CUBELLES (Barcelona)	22-09-2001

Activitats a Esclanyà

Aeròbic

A partir del mes de gener començarà un nou curs d'aeròbic per a adults, i a partir del mes de març un curs d'aeròbic per a mainada.

Per poder portar a terme aquests cursos es necessiten un mínim d'inscripcions per curs de deu persones, i un màxim de vint.

Les inscripcions es podran fer al local Polivalent el dijous 27 de desembre de 2001 i el dijous 3 de gener de 2002 de 3 a 7 de la tarda amb Maria Pipes o Montse Corredor.

Aeròbic per a adults

Edats: A partir de 16 anys.

Durada del curs: Del dilluns 7 de gener de 2002 al divendres 21 de juny de 2002.

Horari: Dilluns i divendres de 8,30 a 9,30 h del vespre.

Lloc: Local Polivalent 2.

Professora: M. Carmen Cruz.

Preu: 14 € mensuals (2.329 ptes.).

Aeròbic per a mainada

Edats: De 5 a 15 anys.

Durada del curs: Del dissabte 2 de març de 2002 al dissabte 22 de juny de 2002.

Horari: Dissabtes de 3 a 4 de la tarda.

Lloc: Local Polivalent 2.

Professora: M. Carmen Cruz.

Preu: 6 € mensuals (1.000 ptes.).

Diada Nacional de Catalunya, 11 de setembre de 2001. Cantada d'havaneres amb el grup Llops de Mar.

Festa de la gent gran 2001.

La Castanyada. Dissabte 3 de novembre de 2002 a la tarda, al pati de l'escola L'Olivar Vell d'Esclanyà.

Millores al municipi

S'inicien les obres al carrer de Sant Antoni i a la plaça Forgas.

Nou tancat al camp de futbol.

Trofeu Santa Reparada de pesca submarina

El 9 de setembre de 2001 es va celebrar el concurs de pesca submarina interclubs de Catalunya i provincial per parelles. La prova es va iniciar a les 8.30 del matí a Aiguafreda, sota el control de la FECIDAS i organitzat per Skaphos Sub.

Al llarg de cinc hores de competició, cal destacar la captura d'un mero de 5 kg per part de Jesús i Lluís Jiménez. El total de captures fou de 120 peces, que van ser entregades a l'asil d'ancians de Palafrugell.

El lliurament de premis va comptar amb la presència de Manel Llenas, delegat federatiu, i Carles Arnau, alcalde de Begur. Cal agrair la col·laboració del doctor Emili Mas i Jordi Morancho, actual campió de Catalunya, així com l'aportació de trofeus

per part de l'Ajuntament de Begur.

La classificació final fou la següent:
 1r Jesús Jiménez i Lluís Jiménez (Skaphos) 20.210 punts
 2n Enrique Ruiz i Guillermo Casas (Skaphos) 19.365 punts

3r Juan Cortés i Oscar Fernández (Skaphos) 17.275 punts
 4t David Gelada i Joan Ramírez (Cascb) 11.290 punts
 5è Jordi Morancho i Santi Gómez (Cascb) 11.180 punts

Associació Esportiva de Begur Temporada 2001-2002

S'ha iniciat una nova temporada esportiva i amb ella de nou els nois i noies dels equips de futbol i bàsquet de la nostra població es troben immersos en les competicions provincials o comarcals organitzades per les diferents federacions i Consell Esportiu Comarcal.

Aquesta temporada tenim inscrits un total de 14 equips (8 de futbol i 6 de bàsquet), amb un total de 168 participants, que configuren els següents equips:

Futbol

Jugadors	Entrenador
Juvenils	17 Carles Gironès
Cadets	16 César Toledo
Infantils	16 Pedro Martín
Aleví "A"	13 Antonio Alonso
Aleví "B"	12 Josep Moner
Benjamí "A"	10 Ricard Bueno
Benjamí "B"	8 Enric Tarrés
Probenjamí	12 Juan López

Per a informació de futbol, dirigiu-vos a: Jordi Carreras. Tel.: 676 022 700

Bàsquet

Jugadors	Entrenador
Juvenil fem.	11 Josep Montseny
Cadet fem.	12 Jaume Marquès
Preinfantil fem.	10 Sara Dauder
Mini fem.	12 Marc Nieto
Mini masc.	10 Marc Smythe
Premini masc.	9 Joan Segura

Pre-esportiva – iniciació al bàsquet

13 participants. Entrenador: Jordi Plaja

Aeròbic infantil

8 participants. Monitora: Esther Martori

Per a informació de bàsquet i aeròbic: Pere Carreras. Tel.: 609 372 542.

Adults

Manteniment: 14 participants. Monitor: Josep Pereira.

Aeròbic: 20 participants. Monitora: Esther Martori.

Futbol sala: 14 jugadors. Entrenador: Eduardo Pulido.

Volei: 14 jugadors. Entrenador: Jesús Torrent.

Per a informació activitats adults: Pere Carreras. Tel.: 609 372 542

Recordem a tothom que resta oberta la inscripció a totes les activitats que s'han iniciat i que estem disposats a fer-ne d'altres davant de noves propostes.

Classes de tennis

20 classes tots els dilluns de:
 18.30 – 19.30 h (nens)
 19.30 – 20.30 h (adults)

Lloc: Pavelló d'Esports
 Inici: 14 de gener de 2002
 Inscripcions: Pavelló d'Esports
 Preu: 10.000 ptes. (nens)
 15.000 ptes. (adults)

Nivells:

1 – de 4 a 6 anys
 2 – de 7 a 9 anys
 3 – de 10 a 12 anys
 4 – adults.

Monitor: Edwin Wieseahn

Per a més informació: 972 62 34 84 (Pavelló d'Esports).

El mossèn de Begur

Sempre he sentit una profunda antipatia cap a la gent de l'Església. No pas cap a la gent que –davant l'inevitable escac i mat que la vida ens farà a tots– intenta acollir-se a l'hipotètic ajut que la religió de torn ens promet. No; em refereixo als que (per desconegut miracle) s'autoerigeixen en ministres de creences a les quals la resta han de cenyir-se si no volen patir les malediccions dels déus o déu que ells adoren; déu –en el cas del catolicisme– un pèl curiós: un personatge (m'imagino que còsmic) que permet la fam secular, la malaltia dels més dèbils, la massacre de criatures, el sofriment infinit, les injustícies de catàleg, i, en un passat no tan llunyà, la persecució, la Guerra Santa (això em recorda alguna cosa), les croades, la tortura, la Inquisició i el Sant Ofici. I, és clar, l'infern promès si te toques la *pirula*.

I per què no esmentar, encara que només sigui de passada, el paper gloriós que sobre ciència i investigació l'Església ha tingut; perquè el nostre planeta ni és rodó, ni es mou i el sol i l'univers sí que ho fan al nostre voltant i ai del que digués que no, ja que l'Església no s'equivoca i bons calabossos hi havia per a qui ho posés en dubte.

Tanta crueltat ignorant, tanta beneiteria no em sembla que les haguem d'oblidar en jutjar ara les restes naufragades del catolicisme present, per molt poderosos que encara siguin.

Naturalment tot això queda compensat amb les aparicions que la Verge té el detall de fer a Fàtima, Lourdes o Las Hurdes, tot beneint uns pastorets i assessorant-los sobre la conveniència de l'oració.

Al que anàvem: la meua predisposició a conèixer gent d'església no era la millor quan vaig conèixer fa anys el mossèn de Begur. Vaig ser groller, verinós i mal educat amb ell. Però va passar el temps, ens vam tornar a veure i el miracle –mai millor dit– es va produir. Vaig començar a parlar-hi. I va resultar ser un personatge que, al contrari del que ell diu que jo faig, no establia càtedra. Quan creu no saber alguna cosa diu "No ho sé" o "Jo també m'ho pregunto". Sempre escolta –sap fer-ho– i somriu llunyanament, somriu cap a una altra ortografia, cap a un altre llenguatge que probablement estigui massa lluny. En els temes que toquem no és obcecat ni rude. Senzillament creu en

allò que diu. Pren cafè en forma de tallat descafeïnat. És un home de mans lentes i mirada neta. Els meus comentaris anteriors m'haurien portat, sens dubte, i no fa gaire temps, a la foguera. Ell no ho faria. Ni a mi ni a ningú.

El mossèn es mou activat per un ressort que ell creu molt comú i que jo l'hi nego categòricament: la bondat, que en ell és innata i que ell atribueix (en cas que la reconegui com a tal) a conjures divines o a històries semblants. No. El

El gir lent del seu cap amb poc cabell, la seva il·lusió cap al joc aquest del futbol, les seves llatines interpretacions bíbliques el converteixen –no sé si a pesar seu– en un familiar estimat de cada família de Begur.

mossèn és bo en essència, és humil i és combatiu, senzill i –pel que jo sé– també és únic. Si tots ens assembléssim una mica a ell, potser els quatre genets de l'Apocalipsi no es trobarien entre nosaltres com ara es troben.

JORDI VALLVÉ

XVI Concurs d'Arts Plàstiques de Begur

Una nova edició, la setzena del Concurs d'Arts Plàstiques de Begur, va arribar a les Escoles Velles aquest passat mes de setembre. Un complement ideal de les exposicions que cada any ens donen l'oportunitat de conèixer els treballs d'un artista amb certa profunditat.

El concurs, però, és un sondeig de superfície de l'estat de la nostra plàstica. Un concurs tan obert com l'amplitud de la convocatòria provoca una riquesa, a voltes caòtica, dels llenguatges i recerques artístiques personals de cada concursant.

Les seixanta-quatre obres presentades es defineixen en conceptes clàssics, com l'expressionisme o surrealisme, i en conceptes considerats avantgardistes o experimentals; en definitiva, omplen els espais del ventall contemporani amb totes les tendències tan expressivament com tècnicament.

L'equilibri d'aquesta mostra es fa palès també en l'aspecte sociològic: el cinquanta per cent dels concursants són del sexe femení, i quant a la distribució geogràfica, prioritàriament de les comarques gironines i barcelonines. Fem una especial i significativa referència a la participació d'artistes begurencs (al voltant del quinze per cent).

Voldria fer una petita reflexió: cal potenciar la presència de l'escultura a la convocatòria; potser seria interessant la creació d'un premi específic en aquest apartat per tal de consolidar el definitiu arrelament.

Difícil va ser per al jurat emetre el veredict, més d'un concursant va rascar el premi, però finalment... Ursula Taner, de l'Escala, amb l'obra *Guiños de piedra* va assolir el tercer premi; Pedro Gómez, de Montcada i Reixac, amb un oli clarament expressionista, va ser votat per al segon premi; i David Serra, de Llambilles, fou el guanyador del primer premi, amb el quadre *Vista de Begur*, realitzat amb tècnica mixta (oli/acrílic). Serà interessant veure l'obra d'aquest artista en l'exposició del proper estiu.

El jurat d'enguany estava format per:

- Quim Domene (artista-pintor).
- Bep Marquès (pintor i impressor).

Foto: Carreras.

L'alcalde de Begur, Carles Arnau, adreça unes paraules al públic assistent al lliurament dels premis, en presència del jurat i de Lluís Costa, coordinador del concurs artístic.

Foto: Carreras.

David Serra i la seva obra guanyadora del XVI Concurs d'Arts Plàstiques.

- Antoni Mercader (professor de comunicació visual).
- Josep Perpiñà (artista-pintor).
- Robert Manera (artista-pintor).

No volem acomiadar aquesta petita crònica sense fer referència a la importància del concurs begurenc, plata-

forma ideal, que aplega professionals consolidats i joves artistes que cerquen una dreuera per mostrar les seves obres i adquirir la confiança necessària per a la seva trajectòria.

ROBERT MANERA

Agermanament entre Begur i Ben-yabar, un món virtual

En un emotiu acte celebrat el divendres 21 de setembre a la sala de l'acabat de remodelar cinema del Casino de Begur (un edifici del 1870), el municipi es va agermanar amb el país virtual verd i ecològic Ben-Yabar. La iniciativa d'Ernest Batallé, president del Bogart's Club, Associació Cultural d'Amics del Cinema, amb seu a Palafrugell, comptà amb la complicitat del consistori beguenc, amb el seu alcalde, Carles Arnau, al capdavant. Prop de dues-centes persones van assistir a l'esdeveniment. La projecció d'un acurat audiovisual i la màgia i il·lusió de Xevi van fer traslladar per uns moments els espectadors a viure en el país del somni: el món verd i ecològic de Ben-Yabar.

La presentació va anar a càrrec de Joan Colom, cineasta radiofònic, que va lligar perfectament el sentiment i esperit de la vetllada i aconseguí aplegar cinema, ecologia, Bogart, Begur i Ben-Yabar: "No és corrent l'agermanament amb països virtuals, que només viuen a Internet, aquesta de vegades fascinant i d'altres saturada xarxa del ciberespai. Ben-Yabar és un país ecològic. Begur és un indret de la Costa Brava que lluita per mantenir-se sense pol·lució. Dos llocs així havien d'acabar agermanats d'alguna manera. I ho han fet gràcies a l'Ernest Batallé, president del Bogart's Club i persona a la qual l'ecologia i el cinema preocupen per igual. Podríem dir, doncs, que Ben-Yabar és un país de pel·lícula i Begur ha estat i és encara un platò de cine. Ja s'apuntaria en Humphrey de *Cayo Largo* a anar a pescar a les aigües del cap Begur. Potser també li agradaria des de dalt del castell donar un cop d'ull de *Falcó maltès* a tota la comarca, un dia clar de primavera. Ell, a qui van informar malament aquella gent de *Casablanca*. Anar a prendre les aigües al Marroc? Però si és un desert! Molt millor anar-se'n a Sa Riera a prendre un bany i després anar-se'n a la plaça de Begur a fer una cervesa ben fresca al costat d'es pedrís llarg. Segur que Bogart miraria de trobar en aquest país virtual de Ben-Yabar, encara que no tingués una *Sierra Madre*, algun tresor ocult en algun turó. O potser s'estimaria més viatjar per un riu virtual amb una *Reina d'Àfrica*, versió ciberespai. Ben-Yabar,

Josep Carreras rep una placa commemorativa de la seva distinció.

un país virtual sense cap bosc petrificat on Bogart hagués de fugir. Però de ben segur que hi trobaria un lloc ideal per fer-hi *Un somni etern*. Tenir o no tenir un racó en nom propi al país virtual...".

A continuació, les pubilles que representaven Begur, Raquel Martínez, i Ben-Yabar, Clara Batallé, van presentar a través d'un audiovisual de 20 segons dues persones entranyables dels seus móns. El fotògraf de Begur Josep Carreras va rebre la distinció de Bellíssima Persona, un títol que atorga anualment el Bogart's Club a persones o entitats que hagin destacat per les seves qualitats humanes i que en anteriors edicions havia estat concedit a personatges com el músic Frederic Sirés o el pintor i escriptor Josep Martinell, entre d'altres. A Paco Llosa, de Palafrugell, se li va donar el títol d'Esportista Més Popular en reconeixement a la seva llarga trajectòria en el món de la gimnàstica, el culturisme i la lluita. També va ser homenatjat Josep Bofill i Blanch, de Palafrugell, que va ser nomenat soci d'honor i amic predilecte del Bogart's Club en agraïment a l'ajuda tècnica en els mitjans audiovisuals facilitada de forma altruista sempre que se li ha demanat, així com per la seva implicació i participació en activitats culturals i cíviques de tota mena.

Joan Moliner, del Bogart's Club, va presentar l'actuació de l'il·lusionista Xevi, el qual, amb les seves paraules i trucs i la seva especial sensibilitat, va saber entretenir i captivar l'auditori.

El creador de Ben-Yabar, Ernest Batallé, va parlar del terrorisme ecolò-

gic i va anunciar el naixement d'una ONG per a la protecció ecològica de l'Empordà: "Creure o no creure, somiar o no somiar. Jo sóc partidari de somiar, perquè la vida sense il·lusió no és res. Però sobretot vull defensar l'ecologia, perquè cada dia es comet un terrorisme, el terrorisme ecològic. El terrorisme que matarà els nostres fills i els nostres néts.../... Cada dia quan em llevo penso que hauríem de guardar i protegir la nostra barriada. I la nostra petita barriada en aquest planeta és l'Empordà, el nostre Empordà. Dels que vivim aquí, i dels que venim de fora. Plegats l'hem de protegir i l'hem de guardar amb tot l'amor i tot el *carinyo*. Perquè l'Empordà, tal i com diu el programa d'agermanament, és el gran esperit. I Ben-Yabar és com la tramuntana, l'esperit de l'Empordà. Per tant guardem-lo, mimem-lo, perquè Ben-Yabar avui ja és una ONG per a l'exclusiva protecció ecològica de l'Empordà".

L'agermanament entre la vila de Begur i el país virtual Ben-Yabar va quedar degudament formalitzat a partir de la documentació preparada per l'advocat Josep Maria Domínguez, amb les signatures de l'alcalde de Begur, Carles Arnau, i els regidors del seu consistori, Joan Català, Neus Artigas i Montserrat Corredor. Per part de Ben-Yabar van signar Ernest Batallé, Fèlix Nierga, David Balart i Clara Batallé. Ben-Yabar es pot trobar a Internet a la web provisional benyabar.cjb.net.

Antecedents

L'AMPA (Associació de Mares i Pares) de l'escola Dr. Arruga de Begur va oferir al curs 1994-95, com una activitat més dintre del ventall que presenta cada curs, la de teatre. Calia pagar una quota per a tot el curs, anava dirigida als alumnes de 7è i 8è d'EGB i les classes es feien al Casino Cultural els divendres al vespre.

Es buscava preparar una obra i representar-la cap a final de curs en el marc d'algun acte cultural del poble. Així és com les representacions es porten a terme dins l'acte de lliurament de premis del Concurs de Contes Sant Jordi i, més endavant, dins la programació d'actes de la Festa Major de Sant Pere.

Al curs 1998-99 l'activitat de teatre es divideix en dues: la que es fa a l'Escola Doctor Arruga i la que, encara emparada també per gent de l'AMPA, es fa al Casino amb els nois i noies que han passat a l'Institut i que ja no poden dependre de l'escola. Aquest grup independent, conduït per unes mares que busquen una continuïtat d'activitat teatral per als seus fills i filles, tira endavant amb la col·laboració fonamental de l'Ajuntament, que aporta una subvenció que assegura la realització de l'activitat. Com a justa moneda de canvi, el grup es compromet a aportar la seva obra de teatre a la programació de la festa major de Sant Pere.

La necessitat de regularitzar les relacions de les mares, que vetllen per aquest teatre de després de primària, amb l'Ajuntament, principal finançador de l'activitat, porta la creació a la primavera del 2000 de l'Associació de Teatre Els Indianos de Begur.

Cronologia històrica

Curs 1994-95. L'AMPA de l'Escola Dr. Arruga organitza l'activitat de teatre per als nois i noies de 7è i 8è d'EGB. Les classes es porten a terme un cop per setmana, els divendres al vespre, al Casino Cultural, i les dirigeixen, per amor a l'art, el matrimoni format per Joan Serrano i Carme Solves, de la veïna població de Pals.

Associació de Teatre els Indianos

Curs 1995-96. Es presenta l'obra *Cal Fotògraf*, al Casino Cultural, dins l'acte de lliurament de premis del Concurs de Contes de Sant Jordi que organitza cada any l'Ajuntament de Begur.

Curs 1996-97. Es presenta l'obra *Les masies de la pau*, el 27 d'abril del 97 al Casino Cultural, dins de l'acte de lliurament de premis del Concurs de Contes Sant Jordi. Aquest mateix curs havien començat l'ESO (ensenyament secundari obligatori) a Palafrugell els alumnes que havien acabat el curs anterior sisè de primària i vuitè d'EGB, respectivament, a l'escola Dr. Arruga. Els que havien fet setè d'EGB aquest curs feien a l'escola el darrer vuitè.

Curs 1997-98. Es presenta l'obra *Primer són les sardanes* el 26 d'abril del 98 al Casino Cultural, dins de l'acte de lliurament de premis del Concurs de Contes Sant Jordi.

Curs 1998-99. Es separa l'activitat de teatre. Els nens i nenes de primària que van a l'escola Dr. Arruga fan teatre de 3r a 6è en horari extraescolar, al migdia, al gimnàs de la mateixa escola, amb Elisabeth Cauchetiez. Els nois i noies d'ESO segueixen amb el matrimoni Serrano Solves fins a l'inici del febrer del 99. A partir d'aquesta data es fa càrrec del grup la Mònica Saguer, de la companyia de teatre La Genial i col·laboradora d'Elisabeth Cauchetiez, que n'és la directora.

El 27 de juny d'aquest 99, dins del programa d'actes de la Festa Major de

Sant Pere, representen al Casino Cultural *Somni d'una tarda d'hivern*, de la qual n'és autora i directora Mònica Saguer i que representa el fruit del treball fet del febrer cap aquí.

Curs 1999-2000. Elisabeth Cauchetiez fa el curs a l'escola Dr. Arruga i la seva companya Mònica Saguer fa el curs amb la gent d'ESO i de més enllà de l'ESO, els dissabtes a la tarda al Casino Cultural.

El 25 de maig del 2000 al Casino Cultural es reuneixen Mari Pepa Capilla, Elisabet Tejero, Víctor Sàez, Pilar Palmada, Isabel Ramírez, Consuelo Cardeña, Susanna Alsina i Sol Ralló i constitueixen l'entitat denominada Associació de Teatre els Indianos, alhora que acorden els estatuts pels quals es regiran.

El 29 de juny del 2000, dia de Sant Pere, representen al Casal dels Avis –en estar en obres el Casino Cultural– *Eterna joventut* (de la qual n'és autora i directora la mateixa Mònica Saguer) a partir del treball fet amb els joves actors durant el curs.

Curs 2000-2001. Es fan els assaigs els dissabtes a la tarda al gimnàs de l'escola Dr. Arruga, en estar en obres el Casino Cultural. L'1 de juliol del 2001 dins del programa de festes de Sant Pere es representa al Casino Cultural *El bon doctor*, de l'escriptor Neil Simon.

Curs 2001-2002. L'inicien, primerament, els components del grup del curs anterior per tal de preparar l'obra *El bon doctor* per a la I Mostra de Teatre

Representació de *Cal fotògraf*.

Jove. La representació es porta a terme el 27 d'octubre de 2001 al Centre Cultural de les Preses, a la comarca de la Garrotxa.

El 10 de novembre comença el nou curs per a tots: els que segueixen i la nova fornada que ve de l'escola Dr. Arruga en haver acabat els estudis primaris.

El present

L'actual Junta Directiva està formada per Mari Pepa Capilla, presidenta; Elisabet Tejero, secretària, i Sol Ralló, tesorera. L'Associació té un total de 25 socis: 10 són joves que segueixen el curs de teatre i paguen una quota de 10.000 ptes.; la resta són pares i mares d'aquests joves i altres persones interessades que hi hagi teatre al nostre poble que paguen una quota anual de 1.000 ptes.

L'Associació de Teatre ha plantejat aquest curs dos grups de treball: el de la nova fornada que ha pujat de l'escola Dr. Arruga –un total de set nois i noies– i el que formaran les tres noies que han quedat del curs passat. El reptes per a aquest curs és aconseguir que el grup dels grans puguin preparar una obra que representada unes quantes vegades aportí diners a l'Associació, i que el grup nou assumeixi plenament el compromís que suposa fer teatre.

El Casino Cultural, la casa del teatre

Representació d'*El bon doctor*.

que ens ha acollit i ens acull, no ha mostrat gaire interès en la darrera remodelació a les nostres necessitats: han desaparegut els focus, l'estructura que permetia pujar i baixar telons, la cambra fosca, les bambolines, i la pantalla de cinema en no poder-se moure s'ha convertit en un obstacle... Penso que l'activitat de l'Associació i la sensibilització cap al teatre portarà a un eixamplament de mires i la sala d'actes del Casino Cultural i el seu escenari serà el que ha de ser i ja és: una magnífica sala i escenari d'usos múltiples.

El futur està a les mans dels que estem ara a l'Associació de Teatre, però

també a les de l'AMPA de l'escola Dr. Arruga i a les del Casino Cultural, que és com dir del nostre Ajuntament.

Potser a mig termini podrem també organitzar teatre per a adults i per a gent gran i fer possible que aquest mitjà d'expressió ens ajudi a cultivar els sentiments que ens fan més persones i gent de pau.

Si us interessa fer-vos socis podeu contactar amb l'Associació a través de l'Oficina de Turisme i demanar per Elisabeth Tejero.

ANTONI BOFILL
Soci dels Indianos

Vine!... expliquem un conte

A la Biblioteca Salvador Raurich, els dijous, a les 5.30 de la tarda es realitza de forma quinzenal una explicació de contes oberta a tothom. Aquí ens podem trobar tots junts, petits i grans, per passar una estona entretinguda tot sentint els contes que ens narren.

Fins al dia d'avui s'han realitzat cinc sessions de contes, amb assistència d'un nombrós públic. Les properes sessions a les quals podreu venir seran els dies:

Gener: 17 i 21

Febrer: 14 i 28

Març: 14

Esperem la vostra assistència, tant dels que ja heu anat venint fins ara com d'aquells que encara no ho heu fet.

Aquesta activitat es pot oferir gràcies a la col·laboració de la Diputació de Girona, l'escola de teatre El Galliner i el suport de l'ajuntament de Begur.

Papes i mames

–Deixa't d'històries, Xicu, avui dia les dones treballen fora de casa i n'hi ha moltes que fan feines importants, sobretot a Barcelona, com ara empresàries, gerents de grans empreses o bé professionals com ara metgesses, advocadesses, arquitectes, etc.

–Sí, sí, ja ho sé, però també sé altres coses que passen. Ja et dic jo, Jordi, que sa cosa és per pensar-hi, i jo, si fos dona, no sabria pas en què quedar-me.

–Els temps han avançat molt i ara una dona ja pot fer el mateix que un home –va seguir dient en Jordi–. Ara trobem noies a la Guàrdia Civil i als Mossos d'Esquadra, a la Policia i a l'Exèrcit. I no passa res, fan les mateixes feines que els homes.

–Doncs a mi m'estranya que no hi hagi dones *trebaiant* a ses mines ni a es barcos que s'estan sis mesos lluny de casa... I a altres feines que ara no se m'acuden –digué en Xicu.

–*Bueno*, Xicu, tampoc hi ha homes treballant en algunes feines que ara no se m'acuden a mi.

–Deixant sa feina –continuà dient en Xicu–, és ben veritat que ara passen coses que abans no passaven. Com ara que ses *pareies* es separen. Que hi ha mals tractes dins de ses cases. Els homes busquen una altra dona i ses dones un altre home. Que els esmorzars ja no es fan a casa. Que neixen poques criatures. Que es nois i noies ja des de petits són violents i porten mala idea. Que per esmorzar mengen llaminadures de fàbrica. Que es mestres i encarregats de guarderies se'n veuen un bull i que a s'escola no tenen interès per aprendre ... Fins i tot s'han modificat ses lleis per poder castigar-los més seriosament quan s'hi barreja sa política.

–Això no passa pas sempre –digué en Jordi.

–No passa sempre però passa ara i abans no passava. Abans, sa canalla jugava as carrer però tots sabien que, si els passava quelcom, sa seua mare era a casa. Que sa seua mare els cridava a s'hora de berenar i els donava pa sucuat amb oli i sucre... I es seu pare, a s'hora de dinar i de sopar parlava amb ells i li explicaven tot el que havien fet. Desenganya't, Jordi, els fills pujaven d'una altra manera...

–Sí, pujaven amb moltes penúries econòmiques. Ara, el pare i la mare porten un sou a casa...

–Això els que tenen feina. Quan sa dona o s'home no en tenen, només n'entra un, de sou... I moltes vegades ja no n'hi ha prou per arribar a fi de mes. Abans –continuà dient en Xicu– hi havia molts homes solters perquè no guanyaven prou diners per sostenir una família. Ara, ses *pareies* ja compten amb dos sous per poder-se casar i és per això que ses dones no són a casa seua, amb totes ses conseqüències.

–Però això ha portat la llibertat a la dona –digué en Jordi.

–Llibertat per a què? Mira, Jordi, abans s'home i sa dona feien un pacte. Deien: jo *trebaiaré* i portaré diners a casa i tu els gastaràs per cuidar-te des fills, des menjar i des vestir. Ni l'un ni l'altre en tenien de llibertat per fer

allò que anés en contra d'aquest pacte. Ara, no sé pas quin pacte han fet però tant ell com ella fan el que els dóna la gana... Però què se n'ha fet de la família? L'han canviat per llibertat?

–Mira-t'ho com vulguis –va pontificar en Jordi– a Barcelona es fa com a tots els altres països importants del món i, tant si t'agrada com si no, tot això s'acabarà imposant a tot arreu.

–Però seguirà havent-hi famílies on sa dona és a casa seua i administra es *quartos* que guanya es seu marit. Famílies on tan s'home com sa dona tenen sa seua feina complementària l'una de l'altra, igual que es *trebaiadors* de qualsevol empresa. D'aquesta manera, mai no hi pot haver rivalitats professionals entre ell i ella. Què passa quan tots dos són metges o advocats? Doncs que sovint surt el ressentiment a causa d'una millor feina professional de l'un o de l'altra. Ara em recordo del que digué una actriu famosa en respondre a un periodista. La pregunta era: "Què li agradaria fer si pogués triar?". Ella va dir: "Quedar-me a casa i dedicar-me a criar es meu fillot". Li va sortir sa dona de debò el que portava a dins.

–Ja veig que avui no arreglarem pas res. I que només parlem de coses serioses que no tenen cap gràcia –digué en Jordi.

–Sí, però també convé parlar-ne de tant en tant –féu en Xicu–. Mira, Jordi, sa meua Reparada no és pas de sa primera volada ni tampoc és cap dona d'aquelles tant vistoses. Però no la canviaria per cap altra dona del món. I has de saber que tot i havent anat a escola i prou, té més senderi que d'altres amb molts estudis. I no vulguis saber què en pensa de tu...

–Ja hi som! –féu en Jordi–, ja sé que no sóc sant de la seva devoció.

–Mira, noi, saps què et dic? Com sempre: puja aquí dalt i balla!

No m'ha tocat la rifa

No m'ha tocat perquè no hi jugava. No jugo a la loteria. Llevat d'algun any que, en apropar-se Nadal, algun amic m'encoloma un dècim o una participació. A vegades a un li dol negar-se a acceptar-ho. Podria semblar menyspreu. L'amic deploraria que jo no compartís el seu goig si li tocava un premi gros. D'altres més pragmàtics, potser supersticiosos, ho fan creient que puc portar-los sort. Recordo que, fa uns anys, un m'insistia: –“No recordes aquell dia que passejant per la plaça vares trepitjar una cagarada de gos? Això porta sort; enguany, segur!” –Doncs aquell any, com tots: Llei.

Aquest any me'n lliuro. Ni una participació de la farmàcia, ni del *colmado*, ni del bar de la cantonada, ni del pedicur. Res.

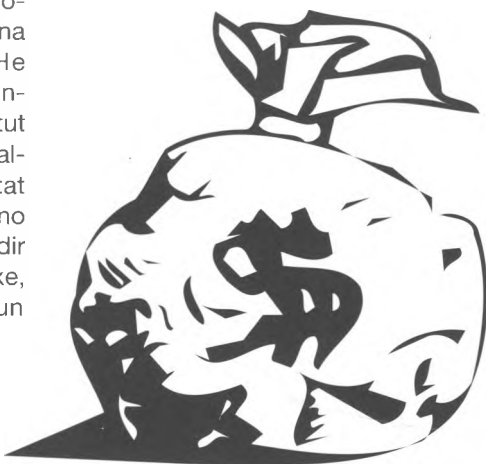
I, per contradictori que sembli, serà l'any que guanyo. Car, si mai no he cobrat un *reintegro* (1), ja no diguem una *pedrea*, enguany no em fotran. He guanyat perquè no he perdut. Em consola que per aquí l'Estat no m'ha fotut ni un cèntim. Que ja prou que ens falquen per tots cantons. Si jugo, l'Estat el beneficiari. Si no em toca, perquè no em toca. Si em toqués un premi, vull dir un premi substancial, canvi de cotxe, pintar el menjador, algun àpat en un restaurant luxós... I, mitjançant els impostos, de l'agent d'automòbils, circulació, del pintor, de Titanlux, del restaurant... el beneficiari final: l'Estat!

I a fe que, per tradició, tant de sang com per parents per afinitat, el normal és que fora un xic *lúdic*. Per llinatge patern, tres oncles foren excel·lents *bridgistes*. Però el *bridge* no és joc d'envit. És clar que els *bridgistes* no es juguen cigrons. Però en el *bridge* la finalitat no és guanyar calés. És clar que és millor que perdre'n. El *bridgista* experimenta més satisfacció si amb unes cartes pèssimes s'ha defensat raonablement bé, que no pas si amb un joc com unes cuixes ha guanyat amb prou feines. És un xic com el *julepe*. La satisfacció de fer *burro* als companys de taula importa més que la quantitat guanyada.

A l'avi Salvador li agradava fer una partideta de burro amb els gendres, després de sopar. Era més important la cagarel·la que feien que no pas el joc. Contràriament al *bridge*, tan seriós, on

hom quasi no gosa ni respirar, l'encant del burro és que es pot jugar i fer-la petar. Com en el *bridge*, no és qüestió de jugar-se cigrons. Però, com a mínim en el susdit joc les diferències es pagaven amb *calderilla*: mai calia treure cap bitllet.

L'àvia jugava a la loteria. A la loteria ningú no hi juga per l'art o la tàctica, com en el cas del *bridge* la satisfacció d'un cantar perfecte o d'un *impasse* genial: l'únic que interessa és la pela. L'àvia fou, pel que fa la loteria, d'una fidelitat exemplar. No es perdia ni un sorteig... però perdia en tots. Dubto que mai hagués cobrat una *pedrea*. I això que, a vegades, passava el dècim, o la participació, per una gepa. Hi jugava, això sí, quantitats minses.

No tots els jugadors de l'entorn eren moderats com els susdits. Ni amb el *bridge*, ni el *burro*, ni la loteria –amb mesura– hom no es fa, ni fa, mai *pupa*. Més agressiu és el pòquer. A Fornells hi havia timbes d'un nivell molt *poussé*. Un addicte al pòquer, i a la vegada seductor, freqüentava aquelles timbes, que s'allargaven fins a trenc d'alba. Males llengües expliquen que un ban-yut, a qui la sort no havia acompanyat en tota la nit, proferí: –“A sobre que te'm fots la dona, m'has de fotre els calés?”–.

Més perillós era un tafurer assidu del *tapete verde*. Conegutísim al Casino de l'Arrabassada, per les quantitats astronòmiques que hi perdia en les taules de *baccara*, estava tan arrelat al vici que quan el casino tancava al

públic, a altes hores, ell es quedava a jugar una partideta de pòquer amb els *croupiers* (ara amb *calderilla* i no amb bitllets de mil, com hores abans). Era tant el seu orgull de jugador infal·lible, que els del poble li confiaven unes pel·les o algun duro perquè els els jugués. I tant si havia guanyat com perdut (gairebé sempre havia perdut) ell els tornava una quantitat superior a l'apostada (com s'ho feia era un misteri... millor dit, segons alguns no era cap misteri).

Però, llevat del meu poc interès pel joc, haig de dir que el Sorteig de Nadal m'inspira simpatia. I és perquè, en unes hores, milions d'espanyols (llevat dels pocs que arpleguen un premi important), sobtadament es tornen caritatius. I això és bo. Sembla que en acabar-se els irritants xiscles dels orfes del Colegio de San Ildefonso, i tan prompte com el locutor comunica que els premis grossos han caigut en barriades i pobles pobres, i a més a més molt repartits, sobtadament els que jugaven fort solen recordar aquella màxima bíblica: –“Estimaràs el teu proïsme com a tu mateix...”– (Levític, 19:17; Mateu, 5:4). –“Però, en què quedem” –em vénen ganas de dir en sentir algun jugador que comenta “Que bé, que hagi tocat en un barri humil i molt repartit!”–: “Quan vares comprar el dècim, la sèrie o totes les sèries, i planejaves castells a l'aire, jugaves per afavorir els de les barriades i poblets humils? No fotem!”.

A. ARRUGA FORGAS

(1) No he dit bé. Car, fa uns anys vaig cobrar un *reintegro*. Però, com sol ocórrer, l'Estat va recuperar l'aposta en el *Sorteo del Niño*.

Els Segadors, ressò d'un país entre la fam i l'opulència

Transcrivim un extracte de la conferència que va pronunciar Jaume Fàbrega, professor d'Història de la Gastronomia de la UAB, el passat Onze de Setembre al Centre Cultural Escoles Velles de Begur.

Cuina i identificació nacional

La història de la cuina, com ha explicat l'historiador italià Massimiliano Montanari, és feta de la pulsio entre la fam i l'abundància. La fam d'unes èpoques, les vaques grasses de les altres. Però també la fam del poble i l'opulència dels rics. Per entendre la història de la cuina catalana cal tenir present que, sovint, només coneixem –particularment pel que fa als receptaris, i referint-nos sobretot a l'Època d'Or, l'edat mitjana– la cuina dels rics i classes altes, amb un sistema alimentari que no hem de confondre amb el de les classes populars. Però això passa en totes les èpoques. Durant el Barroc, la fam, el banditatge i les males collites van juntes, com ho expliquen les emotives memòries d'un pagès de l'Alt Empordà, publicades per Maria Àngels Anglada. En les cançons dels bandolers del moment, a més, sovint el menjar hi és referenciat (com en la que du per nom *L'hostal de la Peira*, per exemple, en la qual els bandolers disfressats de dona pregunten a l'hostalera què hi ha per sopar).

Un dels punts àlgids de la relació entre fam i nació és l'episodi de la Guerra dels Segadors, una revolta que comença, entre nosaltres, per motius alimentaris. L'antiga lletra d'*Els Segadors* –l'actual himne nacional de Catalunya–, bastida sobre una balada amorosa, és ben explícita, i fins i tot simbòlica, en contraposar la grassa abundància i l'arrogància de les tropes castellanes i la carestia i fam dels pagesos: “Lo pa, que no era blanc, / Deien que era massa negre: / El donaven als cavalls / Sols per assolir la terra. / El vi, que no era bo, / N'engegaven les aixetes / El tiraven pels carrers / Sols per a regar la terra”, fa una de les versions del mateix segle XVII del que després seria himne patriòtic.

El platillo de la batalla d'Almansa

Durant generacions, els valencians, per consolar-se d'un fet o una situació difícil, han dit l'expressió “més se perdé en Almansa”... Això no es refereix pas als embussos de carretera, ben enutjosos, que sovint es produeixen en aquest vial d'Albacete, clau en la comunicació per carretera, sinó amb l'exercici patriòtic, inconscient ja, d'una memòria que aquí hi va tenir lloc, un 25 d'abril de 1707, la batalla d'Almansa, que va suposar, dins l'anomenada Guerra de Successió, la definitiva conquesta de València –i de la resta dels Països Catalans– per part d'Espanya. O sigui, la pèrdua de la sobirania i les llibertats nacionals, i, successivament, de la llengua i molts elements de la cultura, els costums i la tradició propis, amb la imposició –o, si voleu *encuentro*– de l'idioma de Castella.

Per tant, desapareixen els furs i llibertats de la Corona d'Aragó, les seves relacions mútues, i assistim al naixement d'una nova entitat uniformitzadora i castellana, anomenada Espanya. El castellà esdevé “espanyol” i catalans, valencians i balears també ho són, com a sinònim de castellans, l'únic patró na-

cional admès pel nou estat unitari i uniformista. Per això per als valencians, aquesta data –com ho és per als *catalunyesos* l'11 de setembre– és festa nacional o, si voleu (teòricament), de trista recordança, que també ho hauria de ser per els catalans, ja que segons la dita, “El mal d'Almansa a tots alcança”: “Lladres que entreu per Almansa / No sou lladres de saqueig, / Que ens poseu la cova en casa / I des d'ella governeu. / Governeu de lladrocini / I rapinyeu governant”, com canta Al Tall. Res ha canviat.

És segur que als segles XVIII i XIX, almenys per part de la gent culta dels Països Catalans –exceptuant, és clar, els botiflers– no s'havia esvaït encara el significat sinistre d'aquest nom. I així, en aquesta època, ens trobem amb un plat que porta el suggerent nom de Platillo de la batalla d'Almansa. Aquest platillo apareix al llibre *La cuynera catalana*, publicat en forma de quaderns o fascicles, amb un gran èxit, l'any 1835. Per la data podeu observar que coincideix, exactament, amb els inicis emblemàtics –pero poc reals– de la Renaixença (Aribau és un mite). Així, s'hi cerquen les bases del “fet diferencial” culinari, escatint, per exemple, quines són les “herbes catalanes”; i sovint, s'hi fa la inequívoca contraposició entre els usos dels

Foto: Carreras.

“espanyols” (*sic*) i catalans. Al pròleg, altrament, afirma que l’esmentat llibre l’“Habem redactat en nostre idioma català, a fi de fer-lo de un ús general”; interessant dada sociolingüística.

Però aquesta recepta de platillo fet de trossets de carn, com els trossos en què havia quedat convertida l’antiga nació, ja apareix en els receptaris escrits per frares al final del segle XVIII. En efecte: aquesta mateixa recepta, amb el mateix títol, apareix en un manuscrit escrit al primer terç del segle XVIII titulat *Avisos y instrucciones per lo principiant Cuyner*, que s’atribueix al frare franciscà Josep Orri (Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona).

En acabar-se el segle, el baró de Maldà, a més, es farà ressò de la progressiva penetració del castellà i fins i tot de plats i costums espanyols, però també de la resistència d’alguns –com ell mateix– davant d’aquesta situació.

Un segle més tard, un altre autor (ja no anònim), Ferran Agulló, amb el seu modèlic *Llibre de la cuina catalana*, reblaria l’afirmació nacional tot dient al seu pròleg: “Catalunya com té una llengua, un dret, uns costums, una història pròpia i un ideal polític, té una cuina. Hi ha regions, nacionalitats, pobles, que tenen un plat especial, característic, però no una cuina. Catalunya la té”. El mateix Agulló afirma, igualment, que

per cuina catalana hem d’entendre la dels Països Catalans. Més tard, ja a l’època actual, Josep Pla, amb *El que hem menjat*, corroborarà aquesta idea i farà una lectura de la cuina en clau d’identitat –o, millor, com diria Terricabras–, identificació nacional. En un temps en què –durant la terrible postguerra– de nou es produïa la tensió entre la fam d’uns i l’abundància i plaxèria dels altres, entre els que, de nou, havien perdut, i els que havien guanyat. Però la idea d’una cuina nacional catalana, no reduïble a l’espanyola, continua vigent i ben actual.

JAUME FÀBREGA

Candelaria i Gomà clouen la temporada d’exposicions

L’obra de Rodolfo Candelaria (*El Paso*, 1932) es va poder contemplar a les Escoles Velles del 12 al 21 d’octubre. L’artista mostrava en aquesta exposició la donació de pintures que ha fet a la vila de Palafrugell, on viu des de 1958.

La seva obra recorre diferents tendències i estils. Tanmateix, Candelaria és conegut pels seus retrats de pescadors de Calella, per la recreació d’un món mariner que sempre l’ha fascinat.

Es tracta d’una exposició divulgadora i itinerant que pretén mostrar la trajectòria d’un pintor tan reconegut com és Candelaria.

Joan Gomà (Martorell, 1933) va exposar a les Escoles Velles de l’1 al 18 de novembre.

Gomà és un pintor vocacional i autodidacte que s’ha instal·lat a la nostra vila. El fet de viure a Aiguablava, on el paisatge és d’una inusitada bellesa, li ha permès mostrar la seva

Una obra de Joan Gomà.

gran sensibilitat com a pintor i lliurar-se a una de les seves grans inquietuds.

Com a dada destacable, cal esmentar que la temporada d’exposicions a les Escoles Velles es va cloure amb més de 8.000 visitants.

Acte inaugural de l’exposició de Candelaria. D’esquerra a dreta: Lluís Costa; l’alcalde de Begur, Carles Arnau; l’artista Candelaria; l’alcalde de Palafrugell, Frederic Suñer; i la regidora de Patrimoni de Palafrugell, Carme Bonal.

“Ponderoso caballero es don dineuro”

El diner a Espanya.- Les primeres monedes que hi hagué a la península Ibèrica foren les d'Empúries. Després, durant molt de temps, van circular monedes fenícies i romanes seguides de les carolíngies. Després, vingueren les monedes de Catalunya i de Castella i, finalment, hi hagué un desori d'*escudos*, *maravedís*, *reales* i d'altres, juntament amb l'anomenada moneda de *vellón*, que era la fraccionària feta de coure i els seus aliatges. L'or d'Amèrica havia fet una considerable inflació, així com les constants emissions de tota mena fetes per a finançar guerres. A Espanya, doncs, no hi hagué un veritable sistema monetari estable i seriós fins arribar l'any 1868, l'any de la Revolució Gloriosa, aquella que menà al destronament d'Isabel II i, més tard, a la Primera República. Aquell any, Espanya va ingressar a la Unió Monetària Llatina per la Llei de 19 d'octubre promulgada pel ministre d'Hisenda Laureà Figuerola, i la unitat monetària passava a ser la pesseta (nom que, per cert, és català).

Fou un sistema monetari amb monedes de plata i fraccionària de coure, amb nombroses emissions de paper moneda, el qual al principi era convertible en duros de plata (allò de ... *el Banco de España pagará al portador...*). Amb aquest sistema monetari s'anà desgranant la història: Amadeu de Savoia, la Primera República, la Restauració, el desastre de Cuba i Filipines, la Primera Guerra Mundial, la Dictadura de Primo de Rivera, la Segona República i...la inoblidable Guerra Civil de 1936-39, seguida de la Segona Guerra Mundial. En nombroses ocasions l'Estat va provocar inflacions notables amb les emissions de paper-moneda per mirar de sortir-se'n.

Però, a la Guerra Civil, amb el país dividit en dos bàndols, hi hagué un fe-

nomen nou: el paper moneda es va fer a cada un d'aquells dos bàndols i, en acabar la guerra, l'1 d'abril del 1939, solament es va reconèixer com a legal el diner del bàndol guanyador (emès a Burgos), a més del d'abans de la guerra. Per tant, als ciutadans de la que fou zona republicana se'ls va plantejar un problema seriós en aplicar-los l'anomenada Ley de Desbloqueo del mateix 1939, per la qual, amb data límit del 18

Amb el triomf del franquisme s'encetava un règim de terror, que abolia, entre moltes altres coses, la legalitat del paper moneda emès en temps de la República. A la imatge: desfilada militar a Girona, celebrada el 4 de febrer de 1940, commemorativa del 1r aniversari de l'entrada de les tropes franquistes a la ciutat. (Fotografia extreta del llibre: Ll. Costa, *El periodisme*, pàg. 76. Girona, 1996).

de juliol del 1936, es disposava: 1) no canviar els bitllets emesos pel govern republicà posteriorment a aquella data i, per tant, perdien llur valor; 2) canviar a la par els bitllets emesos abans d'aquella data; 3) no abonar els deutes del govern republicà posteriors a aquella data i 4) dels comptes bancaris posteriors al 18 de juliol, en no poder saber-se amb quina moneda es van dotar, se'n van fer 7 grups i es van canviar a un tipus que variava segons la proximitat de llur obertura al 18 de ju-

liol. Tot plegat un càstig ben sever per als habitants de la zona republicana.

La gent sabia el que havia de passar, ja que les emissions radiofòniques de l'inefable general Queipo de Llano ho anaven explicant. A Girona, malgrat la retirada de totes les antenes de ràdio dels terrats feta pels empleats municipals, algú podia escoltar aquelles ràdios i la veu corria de boca en boca. La gent acaparava els bitllets de banc

d'abans de la guerra (els emesos a Burgos, evidentment, no circulaven per la zona republicana) i, sobretot, acaparava les monedes de plata. Quan les tropes de Franco van entrar a Girona, van aparèixer uns moros amb camions carregats amb caixetes de figues seques. La gent, afamada, s'hi va tirar per comprar-ne, però ells solament volien cobrar amb duros de plata. A duro la caixeta de figues, i de plata!

A més, aquells duros, per la Llei de 30 de gener del 1939, ja no eren de curs legal, amb l'obligació de canviar-los per bitllets. Una altra llei de 9 de novembre del 1939 va establir que els bitllets del Banc d'Espanya eren medi legal de pagament *con pleno poder liberatorio*, sense que fossin convertibles en monedes de plata. Els diners, doncs, serien tots de paper, lle-

vat de la moneda fraccionària, que fou de níquel, coure i llurs aliatges.

L'arribada de l'euro.- L'euro ens arribarà d'aquí a pocs dies. Fem-ne una mica la història.

França i Alemanya van estar en guerra el 1870, hi van tornar el 1914 i altre cop el 1939. Les dues últimes esdevingueren guerres mundials. S'alçaren veus demanant posar-hi remei abans que n'hi hagués una altra. Jean Monet, polític i financer, i Robert

Schuman, ministre d'afers exteriors, van emprendre la iniciativa. És per això que se'ls diu "pares d'Europa". Per evitar confrontacions i altres guerres, res millor que buscar i fomentar els interessos comuns. La tasca era, però, molt difícil i delicada. Van començar mirant d'unificar el mercat del carbó i de l'acer, i se'n van sortir: el 1951 quedà establerta la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer (CECA), amb França, Alemanya Occidental, Bèlgica, Holanda Luxemburg i Itàlia (els 6). El primer pas estava donat.

El camí emprès per Monet i Schuman portava més empenta. Així, el 25 de març del 1957 hom signà del Tractat de Roma, i sorgia la Comunitat Econòmica Europea (CEE), que aviat es mostrà molt operativa; tant, que Anglaterra en va demanar l'ingrés, el qual li fou vetat dues vegades pel general De Gaulle (1963 i 1967). Espanya no podia aspirar a ser-ne membre perquè no era, llavors, un país democràtic. La CEE buscava: 1) la supressió de les barreres comercials; 2) el foment de la lliure competència; 3) una política comercial comuna enfront dels països no membres; 4) una política coordinada en matèria agrícola, econòmica i de transports, i sobretot, 5) llibertat de moviments per al capital i per a les persones. És clar que tot això menava cap a la fusió política dels Estats, talment com ho havien desitjat els "pares" Monet i Schuman. També hom va provar d'unificar les polítiques atòmiques i sorgí l'EURATOM. Aquesta vegada, però, les coses no van anar pas bé. L'EURATOM fou un fracàs i solament en restà l'estructura administrativa.

El 1967, les tres comunitats creades (CECA, CEE i EURATOM) foren substituïdes per la Comunitat Europea (CE), fusionaren llurs executius i mostraren al món una sola cara. Mentrestant, continuaven els estudis i gestions per poder assolir, algun dia, la desitjada però difícilíssima unitat política.

El 1973, Anglaterra (Regne Unit), Irlanda i Dinamarca van ingressar a la

CE, i Grècia el 1981. A l'any 1986, després del canvi polític i la proclamació de la constitució, Espanya ja era un país democràtic i, per tant, sense cap obstacle per ajuntar-se amb els altres països d'Europa. Va ingres-

sar, per fi, a la CE, juntament amb Portugal. Aquells 6 països del començament ja havien eixamplat la rotllana i ara eren 12 i nosaltres ens comptàvem entre ells. Més endavant s'hi incorporaren Suècia, Finlàndia i Àustria, per fer els 15 països de l'actual CE.

La tasca política dels Estats membres seguia donant fruits com la implantació de l'IVA, l'eliminació de certes barreres comercials, la majoria qualificada al Parlament Europeu i, sobretot, hom féu un gran avanç en la Unió Econòmica i Monetària per la qual van començar les

gestions el 1970 i va seguir amb l'experiment de la "cistella de monedes" amb llur unitat virtual (l'ecu). Finalment, després de superar la crisi del petroli, el president de la Comissió Europea, Jacques Delors, va proposar un acord per tal d'aconseguir la unió monetària. Aquest acord es va assolir l'any 1992 amb la firma del famós Tractat de Maastricht. I fruit d'aquell acord és

l'entrada de l'euro als nostres moneders, amb totes les molèsties d'haver d'aprendre a comptar d'una altra manera, amb la nota còmica que molts milionaris actuals deixaran de ser-ho i que tots tornarem als cèntims.

Siguem optimistes.- A part de tot això, els pares de l'Europa Unida ja han aconseguit que els països del continent, aquells que feren néixer la cultura occidental, gaudíssim d'una esplèndida pau des del 1945! Especialment els espanyols que, si bé és cert que no vam patir les guerres mundials, segurament els guanyàrem a tots si féssim un rànquing de cops d'estat, revolucions, *pronunciamientos*, dictadures, guerres civils, destronaments, restauracions, constitucions, repúbliques i altres convulsions polítiques des del 1800. Segur que estariem en el primer lloc. Avui, però, seria difícil qualsevol història d'aquestes en el nostre país estant, com estem, abrigats dins la Unió Europea. Estarem més a prop dels nostres veïns, molts dels quals gaudeixen d'un desenvolupament econòmic i tècnic superior al nostre, la qual cosa ens ha d'afavorir. Sembla segur que els nostres fills i els nostres nèts podran gaudir d'una esplèndida estabilitat política. Penso que, ara, el poeta ja no diria allò de:

Oh, que cansat estic de la meua covarda, vella, tan salvatge terra,
i com m'agradaria d'allunyar-me'n nord enllà,
on diuen que la gent és neta
i noble, culta, rica, lliure,
desvetllada i feliç!

El poeta ho digué en els anys més negres d'una postguerra civil monstruosa que ens deixà indefensos dins d'un marasme econòmic i ben isolats dels altres països d'Europa, i tot plegat ben amanit amb dictadura militar. Ara podem esperar el millor per als nostres fills. Ells i els nostres nèts tenen moltes probabilitats d'esdevenir amb llur treball i llur esforç gent certament neta, noble, culta, rica, lliure, desvetllada i feliç.

No voldria equivocar-me.

JOAQUIM VALENTÍ i FIOU

D'amors i de casoris

A vegades aneu al metge especialista pensant que sou els únics que patiu aquell mal determinat, i en entrar a la sala d'espera us trobeu amb una dotzena de persones que els passa el mateix.

Quan a la meva dona i a mi se'ns acostava el dia del casament ens sortiren una infinitat de persones que entre consells i recomanacions ens explicaven les seves experiències.

Per aquelles dates jo treballava de dependent a la cooperativa La Econòmica Bagurense. Solien venir per allà a passar l'estona en Pepe Forment (Fusteret) i l'avi Clara, el besavi dels germans Ralló (Josep Jordi i Sol).

En Pepe em va explicar que s'havia presentat vuit dies abans a l'església fins que cansat d'esperar se'n tornà cap a casa.

Parlant d'on teníem pensat anar de viatge –en aquell temps com a molt arribàvem fins a Barcelona i Montserrat, i portàvem la targeta de racionament perquè ens donessin pa a l'hora dels àpats–, l'avi Clara amb tota la sornegueria empordanesa digué: "Ella i jo vàrem anar a passar el dia *esvalls*". Com és natural vaig comunicar als amics, alguns de la *mili*, el nostre esdeveniment. Vàrem rebre contestes, entre elles tres amb sentit de l'humor i originalitat. Una em deia que m'envejava molt perquè jo sempre estaria "*en la Gloria*", l'altre amic ens recomanava que mengéssim la mel amb forquilla i l'altre ens aconsellà que hi poséssim pa.

Quan es va casar la meva germana, amb en Joan Carreras (en Montferrer), encara no hi havia tele. Al bar de can Mariano, a la plaça cada dia havent sopat es formava una tertúlia de gent gran i alguns altres de no tan grans que ens agradava escoltar. Entre aquests tertulians hi havia en Joan Ponsatí i la seva esposa, la Sara. El vespre del casament de la meva germana, quan arribaren la parella Ponsatí a la reunió, ell, amb molta naturalitat, com aquell que no diu res féu: "Bona nit, bona nit. Ara m'acaba de trucar en Montferrer que sa dona li ha tingut una falta".

Jo vaig trobar que era una *coionada* d'allò més fina i original, autèntica del país.

Anys enrere, sembla que es donava més importància al casament; trobo

que ha canviat molt. No opino si és millor o pitjor.

Els fracassos matrimonials han existit sempre. Jo sentia explicar del casament d'una dona de Begur que li deien na Dominga i vivia amb el seu germà en Pere Llambre a la casa on hi ha ara Ràdio Begur. Aquesta senyora i el seu marit sortiren uns dies de viatge de nuvis. A la tornada, una colla d'amigues l'anaren a esperar a plaça. Quan arribava amb la tartana que llavors feia el correu, les amigues: "¿Què Dominga com ha anat el viatge de nuvis?", i na Dominga: "Si això és el viatge de nuvis,

ja m'hi cago". Em sembla que ja no visqueren més junts amb el seu home. Abans es seguien certes formalitats a l'hora de comprometre un casament. Per exemple: el *nòvio* anava a casa de la *nòvia* per demanar als pares la mà de la filla. Això de demanar la mà és una cosa que no he entès mai.

A mi em va estalviar aquest requisit un bon cop de tramuntana. Un dia al vespre vaig anar a acompanyar la Glòria a casa seva, al carrer del Campo, on la tramuntana hi toca de valent. Mentre estàvem a fora enraonant va arribar la seva mare i ens di-

Boda de Glòria i Josep. Begur, 7 de juny de 1947. Foto: Gracieta Pericay.

Sotjant des des Castell

gué: "Entreu a dins que aquí fora amb aquest vent esteu molt malament". Jo vaig considerar que amb aquesta atenció ja no tenia la necessitat de res més.

S'explicava que quan ell anava a demanar la mà de l'estimada, el pare d'ella li preguntava, vetllant pel benestar de la filla: "I tu amb què comptes per tirar endavant?". Hi havia una frase feta que deia: "Amb les mans per treballar i amb el cor per estimar". Això mateix li va dir aquell jove mexicà al patró quan anà a demanar-li la mà de la seva filla. Aquest li preguntà: "¿Y con que cuentas hijo?". "Con las dos manos pa trabajar i el corasón para amar". "Con eso hijo no tienes ni pa papel de water". Quan la noia va trobar al noi li digué: "Manito, ¿qué ha dicho papá?". "Cagona, más que cagona!".

Bon Nadal de 2001

J.C. RIERA

Alguns dels contertulians esmentats; en Joan Ponsatí és el primer assegut a la dreta. Begur, Santa Reparada de 1956.

Racó Poètic

Tardor

Temps de canvi en la natura,
verds que es van groguejant,
recollida de fruita,
vinyes que es van despullant.

El pagès prepara el camp
per poder sembrar.
Els caçadors netegen l'escopeta
per poder caçar.

La tardor arriba a les persones
de la tercera edat.
Tot i les medicines,
moltes no se'n sortiran.

Però hi ha una medicina*
que ajuda en aquest cas,
ser alegre, no espantar-se,
és el millor que hi ha.

Si t'agraden les sardanes,
la natura i el ball,
no t'ho deixis perdre,
és tot el que en trauràs.

Els temps que queden
són per disfrutar,
si pot ser en companyia,
per passejar.

Si balles sardanes,
i també ball,
a la plaça de la Vila,
tot l'estiu n'hi ha.

Però si per a tu és poca cosa,
vine al Casal,
no esperis el pisolabis
per poder disfrutar.

Petanca, escacs, parxís, dòmino,
baralles, també billar,
TV, bar, diaris i revistes,
de tot hi trobaràs.

Una bona passejada
pels nostres voltants.
Contempla els paisatges
de la terra i el mar.

I si pots fer tot això,
creu-me, com aquesta medicina
que ajuda la vida
no n'hi ha cap.

FRANCESC DE SON MOLAS

* Consulteu el metge en cas de qualsevol dubte.

Ingressa a l'Arxiu paper moneda del temps de la guerra

En els primers dies del mes d'agost ens arribava una fatal notícia, que malgrat entrar en l'àmbit de la lògica raonable –la indiscutible llei de vida– no per això ens deixava de sorprendre: Joan Turon i Algans moria a l'edat de 97 anys.

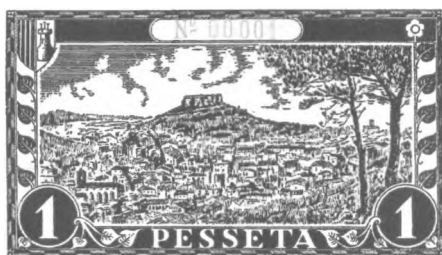
La relació entre Joan Turon i el municipi de Begur fou entranyable i cordial, i per a l'Arxiu Municipal de Begur, enriquidora i altament interessant. Tot just l'any 1993 descobríem la personalitat del senyor Turon com a autor del bitllet emès per l'Ajuntament de Begur en temps de la guerra.

L'Ajuntament de Begur, en sessió plenària del 18 de maig de 1937, va acordar de fer una emissió de 3.000 pessetes en bitllets d'una pesseta i 2.000 pessetes en bitllets de 50 cèntims, reintegrables a la caixa municipal. L'Ajuntament justificava aquesta emissió per "les dificultats que comporta efectuar canvi amb moneda fraccionària, i amb el fi de donar tota classe de facilitats per al canvi". El color del bitllet de Begur d'1 pesseta és blau fosc i groc, mentre que el de 50 cèntims és marró i groc. Des de feia uns dies també circulava un cartró emès per l'Ajuntament de Begur d'un valor d'1 pesseta, que és el que hi ha reproduït.

Per a l'elaboració del seu bitllet, l'Ajuntament de Begur contactà amb el Sindicat de Dibujants Professionals de Girona, i aquest encarregà la feina a un dels seus membres: Joan Turon i Algans, funcionari de la Diputació de Girona, que exercia com a dibuixant publicitari en diverses revistes i periòdics gironins i que fou un dels pioners a instituir la publicitat en el món del cinema.

Amb l'encàrrec de fer un bitllet per a l'Ajuntament de Begur, Josep Turon va començar a cercar figures significatives per il·lustrar el bitllet. Finalment es decidí

per dibuixar una vista general del poble de Begur (extreta d'una fotografia, possiblement de Valentí Fargnoli), i a l'anvers hi va representar una al·legoria patriòtica, on es veu, sota un cel estelat, unes garbes de blat amb una falç, que com Turon ens explicava es tractava d'una inequívoca evocació d'*Els Segadors*. Els dibuixos són fets amb tinta xinesa. A la part superior dreta de l'anvers el bitllet porta reproduïdes les sigles SPD, que corresponen

al Sindicat Professional de Dibujants, i a la part inferior de la mateixa cara del bitllet, i també a la dreta, es pot observar una reduïda T, que no es és res més que la inicial del seu autor, Turon.

El bitllet s'imprimí als tallers gràfics de Darius Rahola, a Girona, que era la

impresora on s'editava l'emblemàtic diari republicà *L'Autonomista*. Joan Turon controlà directament la tasca d'impressió. En aquella època molts dibuixants van tenir una sobrefeina amb la realització de bitllets municipals. Amb tot, Joan Turon només va tenir

cura de fer el bitllet de Begur, per bé que recordava que els seus companys Aguilera o Fiol Marquès es van prodigar molt més en aquest camp.

Maria Fusellas, vídua de Joan Turon, ha fet donació d'uns exemplars de bitllet, de gran valor, i que passem a ressenyar: un bitllet d'1 pesseta, emès a Begur el mes de maig de l'any 1937; és d'un valor excepcional ja que es tracta del número 00001. Un bitllet de 50 cèntims, emès per l'Ajuntament de Begur de l'any 1937, número 00393. Un bitllet d'1 pesseta, emès a Begur el mes de maig de l'any 1937; és d'un gran valor ja que es tracta d'una prova d'impressió sense numeració. Un bitllet d'1 pesseta, emès a Begur el mes de maig de l'any 1937; és d'un gran valor ja que es tracta d'una prova d'impressió sense numeració. Un bitllet 50 cèntims, emès a Begur el mes de maig de l'any 1937; és d'un gran valor ja que es tracta d'una prova d'impressió sense numeració. Un bitllet d'1 pesseta, emès a Begur el mes de maig de l'any 1937; és d'un gran valor ja que es tracta d'una prova d'impressió sense numeració. 1 bitllet de 50 cèntims, emès per l'Ajuntament de Girona el 25-06-1937, dissenyat pel begurenc Enric Fiol Marquès. Un bitllet de 25 cèntims, emès per l'Ajuntament de Girona el 25-06-1937, dissenyat pel begurenc Enric Fiol Marquès.

Així mateix, anotem que també han fet donacions a l'Arxiu Municipal Lluís Regincós (6 fotografies antigues de Begur), Enric Corredor (un programa del Cinema Casino Cultural de Begur del 1947 i un programa de ball del Centre Artístic del 1940) i Francesc Prats (3 plaques de vidre amb figures infantils i una placa de vidre, en molt mal estat, amb imatge de Begur).

LLUÍS COSTA

Arxiver Municipal de Begur

Nadal

Pastors, correu! A un estable dels afores de Betlem s'hi ha acomplert un miracle com mai mes cap no en veurem. El Fill de Déu en persona és nat en la nostra carn, i fa un plor de criatura. Gloria a Déu en l'altura! Aneu-hi, pastors, volant.

Joan Alavedra

En nom de l'Ajuntament de Begur us desitgem un bon Nadal i un excel·lent any 2002.

